

Complexnummer: 510809

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kantoorwoning

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

510810, 510811

Woonplaats

Winsum

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdoject

Hoofdstraat W 70, 9951 AC te Winsum

Complexomschrijving

Inleiding

In neo-rennaissance trant opgetrokken voormalige KANTOORWONING gebouwd in opdracht van jhr. mr. C. de Ranitz. Het ontwerp is van architect G. Nijhuis uit Groningen. Volgens de gevelsteen is het gebouw in 1911 gereedgekomen. Het pand is tot 1942 als notariskantoor in gebruik geweest, toen moest De Ranitz het aan de gemeente verkopen. Sindsdien is het in gebruik als gemeentehuis.

Het pand is onlangs gerestaureerd waarbij het dak onder andere weer is voorzien van leien. In 1995 is het gemeentehuis uitgebreid met nieuwbouw. De nieuwbouw sluit op goothoogte aan op de achterzijde en schuift deels voor de noordzijde langs. Het ontwerp van architectenbureau Karelse en Van der Meer vormt een mooi contrast met het oude pand. De nieuwbouw valt buiten de bescherming.

Het gemeentehuis ligt aan het als bijzonder gebied aangewezen deel van de Hoofdstraat-Winsum op een ruime kavel grond dat van de weg gescheiden wordt door een gracht. Het (gerestaureerde) TOEGANGSHEK ligt op een gemetselde dam en verleent aan de Hoofdstraat toegang tot het door bomen omzoomde terrein.

Waardering

Complex, bestaande uit een voormalige kantoorwoning met toegangshek van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een prestigieus uitgevoerde notariswoning in neo-rennaissance stijl uit het begin van deze eeuw

- vanwege de zorgvuldige detaillering en materiaalgebruik
- als goede representant van het gevarieerde oeuvre van architect G. Nijhuis uit Groningen
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de Hoofdstraat-West
- vanwege de ruimtelijk-visuele relatie met de ernaast gelegen monumentale panden

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510810

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 juli 1998
Kadaster deel/nr	82784/36

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Winsum	Het Hogeland	Groningen

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Winsum	E			2130

Omschrijving**

Winsum, Hoofdstraat Winsum 70

Objectomschrijving

9951AC70

Omschrijving

De twee bouwlagen hoge voormalige KANTOORWONING is opgetrokken in een bruine baksteen op een iets uitspringend trasraam in dezelfde kleur steen en wordt verlevendigd door trapgevels en een hoektorentje. Natuurstenen gevelbanden en gietijzeren sierankers sieren de gevels die worden bekroond door een samengesteld dak gedekt met leien (maasdekking). De kap wordt omlijst door een houten goot en draagt vijf dakkapelletjes, deels met op de ruit geschilderde blinden, deels met blank glas en deels met een houten luik ervoor. De vensters, enkelvoudig en samengesteld, met een bovenlicht van glas-in-lood of geheel met glas-in-lood, hebben een segmentboog met natuurstenen sluit- en aanzetstenen en natuurstenen onderdorpels, geaccentueerd door granieten blokjes. De vensters op de verdiepingen hebben een boogtrommel gevuld met siermetselwerk. Bijna alle vensters hebben luiken die tot het kalf reiken.

De hoofdentree bevindt zich aan de noordzijde in een risaliet met trapgevel en bestaat uit een getoogde paneeldeur met natuurstenen omlijsting met gebogen fronton waaronder een ovalen bovenlicht met roedenverdeling. Voor de entree een gemetselde stoep van vier treden met natuurstenen dekplaten en bordes, geflankeerd door twee muurtjes met dekband. Bij de entree een baksteen met de inscriptie: D.R. - V.O. 1911. Links van de entree bevindt zich een uitgebouwd portaal met een lessenaarsdak tussen twee trapgevels dat reikt tot de onderdorpel van het erboven liggende verdiepingsvenster. Aan de oostzijde van het portaal een paneeldeur met rond kijkgat met ijzeren smeedwerk onder een strek met sluit- en aanzetstenen. Een stoep met vier treden, identiek aan die van de hoofdentree, alleen smaller, verleent de toegang. Aan de noord- en westzijde van het portaal een getoogd venster.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De oostgevel heeft een zijrisaliet met trapgevel, een erker en een achtkantige toren op de hoek met de zuidgevel. De driezijdige erker met vijf vensters heeft een balkon met gemetselde balustrade, waarop een deur uitkomt met in het glas-in-lood bovenlicht het gemeentewapen. Aan weerszijden van de deur een venster. De hoektoren heeft drie bouwlagen met op elke bouwlaag vijf vensters, die worden gescheiden door een lijst van decoratieve baksteen en een boogfries. De vensters op de eerste laag hebben een glas-in-lood bovenlicht onder een segmentboog, op de tweede laag een glas-in-lood bovenlicht onder een segmentboog met boogtrommel en die op de derde laag zijn geheel van glas-in-lood onder een strek. De toren wordt bekroond door een achtkantige torenspits met geprofileerde houten goot en op top een zinken bol en een dolfijn als windwijzer.

De zuidgevel heeft een bakstenen erker met aan de beide zijanten openslaande deuren met glas en als bovenlicht een dubbel boogvenster onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen van natuursteen. Een natuurstenen stoep van drie treden, met aan weerszijden een bakstenen muurtje, verleent aan beide zijden toegang naar buiten. De erker heeft in het midden twee openslaande vensters onder eenzelfde bovenlicht als de deuren aan de zijkant. Onder de onderdorpels bevindt zich een bakstenen "boogfries". Op de erker een balkon met gemetselde balustrade voor twee openslaande deuren met tweeruits bovenlicht en segmentboog.

Aan de achterzijde (westkant) een één bouwlaag hoge bakstenen aanbouw met twee vierruits vensters aan de zuidkant en openslaande deuren met stoep ervoor aan de westkant. Op het dak een gemetselde balustrade voor een gepleisterde geveldeel met deur met glas-in-lood boven- en zijlichten. De rest van de achtergevel is aangesloten op de nieuwbouw.

Het INTERIEUR van het gebouw is deels nog intact. Met name de hal op de eerste verdieping met parketvloer, balkenplafond, paneeldeuren met omlijsting met kroonlijst en houten kast met kroonlijst en pilasters, is het vermelden waard.

Waardering

Kantoorwoning van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een prestigieus uitgevoerde notariswoning in neo-renaissance stijl uit het begin van deze eeuw
- vanwege de zorgvuldige detaillering en het materiaalgebruik
- als exemplarisch voorbeeld uit het veelzijdige oeuvre van architect G. Nijhuis
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de Hoofdstraat Winsum
- vanwege de ruimtelijk-visuele relatie met de ernaast gelegen monumentale panden.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510811

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 juli 1998
Kadaster deel/nr 82784/45

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Winsum Het Hogeland Groningen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Winsum E 2130

Omschrijving**

Omschrijving

Het bij de woning behorende TOEGANGSHEK (1911) is gelegen op een gemetselde dam met sierankers in de wanden en een betonnen wegdek. Het hek bestaat uit twee in bruine baksteen opgetrokken pijlers met natuurstenen banden en stenen afdekplaat. Ertussen zijn twee beweegbare hekken geplaatst met smeedijzeren regels en spijlen met gietijzeren punten.

Waardering

Toegangshek bij de voormalige notariswoning van algemeen belang

- vanwege de functionele en ruimtelijk-visuele relatie met de notariswoning
- vanwege de hoge mate van gaafheid

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Voorwerpen op pleinen en dergelijke Erfscheiding(D) Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument